

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

G. LAMMERTYN. — *De Burgerlijke Verantwoordelijkheid van den Notaris in zake Hypothecaire Geldbeleggingen.*

RECHTSPRAAK.

Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 2e Kamer. — 3 Mei 1933. — *Erfdienstbaarheid. — Niet zichtbare en voortdurende erfdienstbaarheid. — Bewijs der bevestiging.*Handelsrechtbank Antwerpen. — 3e Kamer. — 13 Februari 1933. — *Bevoegdheid. — Geschil tusschen beheerders en naamloze vennootschap. — Bijkomende verbintenis. — Vergoeding toekomende aan naamloze vennootschap. — Onontvankelijkheid der vordering in naam der beheerders ingeleid.*Burgerlijke Rechtbank Kortrijk. — 1e Kamer. — 15 April 1933. — *Invloed van het strafrechtelijk bewijs op de burgerlijke vordering. — Oneerlijke mededinging. — Uitbating van autobuissijn.*Burgerlijke Rechtbank Hasselt. — 2 December 1932. — *Auto-ongeval. — Burgerlijke aansprakelijkheid. — Invloed van een vonnis der boetstrafelijke Rechtbank. — Nieuwe verordening van de veroordeelde burgerlijk aansprakelijke partij. — Ongegrondheid.*

NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.

Rechtbank te Zutphen. — Kort Geding. — 3 September 1931. — *Kort Geding. — Spoedeisendheid. — Qualiteit van bewindvoerder. — Art. 477 Rv. — Kostencompensatie.*

WETGEVING.

Wetsvoorstel tot wederinvoering van de persoonlijke rechtsvordering der aandeelhouders.

INGEZONDEN BIJDRAGEN.

BIBLIOGRAPHIE.

BALIELEVEN.

RECHTERLIJK LEVEN.

De Burgerlijke Verantwoordelijkheid van den Notaris in zake Hypothecaire Geldbeleggingen

1. — Naar luid van art. 1 der inrichtingswet van het notarisambt (25 ventôse jaar XI) « zijn de notarissen de openbare ambtenaren, aangesteld om al de akten en contracten te verlijden waaraan de partijen moeten of willen het authentiek karakter geven dat gehecht is aan de akten der openbare overheid, en om er de dagtekening van te verzekeren, ze in bewaring te houden en er grossen en afschriften van uit te geven. »

In deze wetbepaling vinden wij, in hoofdzaak ten minste, de zending omschreven van den notaris, als openbaar ambtenaar. Het volstaat echter dezes werkzaamheid ook maar een oogenblik gade te slaan, om te beseffen dat zij nog veel meer omvat dan het verlijden van authentieke akten. Inderdaad, een notaris maakt ook dikwijls onderhandsche akten op voor zijn cliënten, hij belast zich gewoonlijk met het opstellen der aangiften van nalatenschap, beheert soms andermans goed, en is ook altijd makelaar in hypothecaire geldbeleggingen. Met ander woorden, benevens de bediening van zijn openbaar ambt, oefent elke notaris ook het beroep uit van zakenman, hetwelk ontgensprekelijk een natuurlijk uitvloeisel en een nuttige aanvulling is van zijn openbare functie.

Het onderscheid tusschen den notaris « openbaren ambtenaar » en den notaris « zakenman » is van groot belang voor wat het eerloon aangaat. Artikel 1 van het Kon. Besl. van 27 November 1928, houdende tarificatie der honoraria, bepaalt immers : « Dit tarief is niet van toepassing op akten of verrichtingen van den notaris buiten zijn ambt als lasthebber, zaakbeheerder, deskundige of sequester ». Benevens het wettelijk eerloon dus, mag de notaris die als zakenman opgetreden is ook aanspraak maken op een loon, volgens het gemeene recht. Doch ook opzichtsens zijn verantwoordelijkheid is dit onderscheid van belang. Het laat immers duidelijk inzien dat, benevens zijn aansprakelijkheid als openbaar ambtenaar, er op hem ook nog een contractueele verantwoordelijkheid rust krachtens het gemeene recht, telkens hij voor iemand handelt buiten de perken van zijn ambt. Wij verhaasien ons echter hieraan toe te voegen dat deze verantwoordelijkheid, volgens het gemeene recht, noodzakelijk beïnvloed wordt door het feit dat het beroep van zakenman, uitgeoefend door den notaris, toch maar het accessorium is van het openbaar ambt waarmede hij belast werd ;

de titel van notaris brengt zoodanig strenge verplichtingen mede dat de drager er van in geen geval op zelijken voet mag gesteld worden met een eenvoudigen zaakwaarnemer.

2. — Aan het principe, dat de notaris de wettelijke raadsman is van de partijen, werd steeds voldoende aandacht gewijd, wanneer hij beschouwd wordt als openbaar ambtenaar. In zijn « Cours de droit notarial » (2 uitg. 1905, bl. 336 nr 411) schreef Galopin : « Le notaire n'est pas un simple rédacteur passif et silencieux des actes authentiques. Il est encore et surtout le conseil légal des parties qui recourent à son ministère... » en hij wijst er verder op dat de notaris, als wettelijke raadsman, zorgen moet voor de geldigheid der rechtshandeling in de authentieke akte vervat, dat hij aan de partijen de draagkracht en de gevolgen moet doen kennen van de akten die zij onderteekenen, alsook de pleegvormen die nog moeten vervuld worden om er de uitwerking van te verzekeren. (Zie ook O. Cambron « Responsabilité civile des notaires » I. 153 ; Annales du Notariat et de l'Enregistrement 1930, 137 ; Beroepsh. Luik 12 Mei 1932, Revue pratique du Notariat belge 1933, 242). Doch dat de notaris ook de wettelijke raadsman is van de partijen, wanneer hij handelt niet als openbaar ambtenaar maar als zakenman b.v. wanneer hij voor iemand geld uitzet op hypotheek, daarop werd tot hertoe niet voldoende de aandacht getrokken. In een nota, onder een vonnis der rechtbank te Gent dat wij hierna bespreken zullen, stelde Prof. Van der Vorst dit grondbeginsel in het licht met de volgende bewoordingen : « Ce principe est la raison d'être de l'institution : il régit le notaire non seulement dans l'accomplissement de la fonction publique dont il est investi, mais encore dans l'exercice de la profession d'homme d'affaires, qui est l'accessoire naturel de cette fonction. » (Rev. prat. Not. 1933, 43). Het vraagt toch geen lang betoog dat alleen deze zienswijze aan de werkelijkheid beantwoordt : wie zich tot een notaris wendt, maakt er geen onderscheid tusschen, of hij zal te doen hebben met den openbaren ambtenaar of met den zakenman ! Hij doet eenvoudig beroep op den « notaris », op den vertrouwensman die hem door de wet als dusdanig voorgesteld en aanbevolen wordt. (Zie ook Annales Not. Enr. 1933, 112, 174).

Na op dit principe in het algemeen gewezen te hebben, zullen wij thans meer bepaaldelijk

nagaan welke rol de notaris kan vervullen bij een geldbelegging op hypotheek, om aldus te zien in welke mate hij over deze verrichting verantwoordelijk zal zijn. Dienaangaande meenen wij drie gevallen te moeten onderscheiden.

3. — Een eerste geval doet zich voor als volgt : iemand wenscht zijn geld uit te leenen op hypotheek en wendt zich te dien einde tot een notaris die zich niet te belegging er van belast, ofwel wordt zelf door een notaris aangesproken om zijn geld op hypotheek te laten uitzetten.

Het is in het oog loopend dat, in deze veronderstelling, de notaris handelt als zakenman, als lasthebber. Maar, zooals wij hierboven zegden, valt het ook niet te betwijfelen dat de geldschiet er geen oogenblik aan denkt of de notaris voor hem optreden zal als openbaar ambtenaar of als privaat persoon ; hij handelt met den « notaris » in wien hij meent volle vertrouwen te mogen hebben. Op dezen laatste wegen natuurlijk de verplichtingen die elken lasthebber zouden binden, maar zij worden nog verscherpt door de wettelijke hoedanigheid van raadsman waarmede een eenvoudige zaakwaarnemer niet bekleed is, om beider verantwoordelijkheid te meten kan dezelfde maatstaf niet dienen. In het besproken geval volstaat het niet voor den notaris te zorgen voor de geldigheid der authentieke akte en der rechtshandeling er in vervat, de draagkracht en de gevolgen er van kenbaar te maken aan de partijen en na het verlijden der akte te zorgen voor de hypothecaire inschrijving. Hij moet zich eerst en vooral vergewissen nopens de waarde van het onroerend goed waarop de hypotheek tot zekerheid der leening zal gevestigd worden. Voor het ontvangen der akte moet hij insgelijks den hypothecaire toestand van dat goed onderzoeken, om te zien of het niet reeds bezwaard is en in welke mate. Met korte woorden, hij moet hier volledig instaan voor een goede belegging en een voldoende waarborg. Elk verzuim of onvoorzichtigheid is een fout van zijnentwege die hem tegenover den geldschiet verantwoordelijk zal stellen wanneer deze laatste er schade door geleden heeft.

Als typisch voorbeeld van tekortkoming aan deze verplichtingen kan het geval aangehaald worden waarover de burgerlijke rechtbank te Gent uitspraak verleende in haar vonnis van den 13 Juli 1932. (Rev. prat. Not. 1933, 41). Een notaris had bij een geldschietster sterk aangedrongen om 450.000 fr. te leenen aan een cliënt ; nopens dezes eerlijkheid had hij den toekomstigen schuldeischer volkomen gerust gesteld, en stellig verzekerd dat het te hypothekeeren goed voldoende waarborg opleverde, daar het meer dan een miljoen waard was. Toen de leening eenigen tijd gedaan was, vluchtte de schuldenaar uit het land, en de verkoop van het bezwaarde goed bracht slechts 167.000 fr. op. Natuurlijk stelde de rechtbank den notaris volledig verantwoordelijk op grond der zware fouten die hij bedreven had.

Er dient ongetwijfeld voor elk geval afzonderlijk uitgemaakt te worden of de notaris een fout begaan heeft. Dienaangaande schrijft Prof. Hauchamps : « Le juge se place dans le fait du notaire au moment où celui-ci a agi... Il se demande ce qu'il aurait fait s'il avait été à la place du notaire... Il ne condamne qu'en cas de faute concrète ». (Annales Not. Enr. 1933, 113.). Doch wij herhalen het, een notaris

moet in dit opzicht strenger beoordeeld worden dan een eenvoudige zaakwaarnemer. Het wordt nochtans algemeen aangenomen dat hem niets kan ten laste gelegd worden, indien de hypotheek een voldoende waarborg opleverde op het oogenblik der leening. Het ware zeker onbillijk hem verantwoordelijk te stellen voor het feit dat de waarde van het goed gedaald is ten gevolge van een niet te voorzien crisis, of wegens een of andere oorzaak die het laatste goed, in het bijzonder, van zijn waarde verliezen doet zooals b. v. de afschaffing van een station. Er dient echter voorzichtigheidshalve toch een aanzienlijk verschil gelaten te worden tusschen de waarde van het goed en de som tot welker waarborg hypotheek gesteld wordt.

4. — Een tweede geval kan volgender wijze samengevat worden : partijen hebben, rechtstreeks onder elkaar, de leening in al haar bijzonderheden afgesproken en begeven zich ten kantore van den notaris om het contract te sluiten en er akte te doen van verlijden.

Bij onderstelling zijn de partijen dus reeds accoord betreffende het bedrag der leening, de interesten, den termijn, den hypothecairen waarborg. Het lijdt dan ook geen twijfel dat zij zich tot den notaris wenden, niet als zakenman, maar als openbaar ambtenaar om authenticiteit te verleen aan een leening die in zijn aanwezigheid zal plaats hebben.

Welke zijn in dit geval de verplichtingen waaraan de notaris moet voldoen ?

Benevens den plicht een geldige authentieke akte op te maken, is hij als openbaar ambtenaar theoretisch alleen gehouden de partijen raad te geven. Hij moet dus zorgen voor de geldigheid van hun leening, hun de draagkracht en de gevaren er van doen kennen, alsook de maatregelen die zij nog moeten treffen om er de uitwerking van te verzekeren. (Galopin loc. cit.). Practisch echter, volgens een algemeen aangenomen gebruik, gelast de notaris zich, als zakenman, om de noodige opzoekingen en inschrijvingen zelf te doen. Dus zelfs wanneer hij authenticiteit verleent aan een leening die hij niet genegotieerd heeft, aanvaardt hij stilzwijgend het mandaat om ten kantore der hypotheeken de noodige opzoekingen en inschrijvingen te doen. Bediening van het openbaar ambt en uitoefening van het beroep van zakenman, worden aldus gedurig vermengd. Volgens een gevestigde rechtspraak wordt de notaris dan ook burgerlijk verantwoordelijk verklaard, telkens hij de storting van een hypothecaire leening of de betaling van een koopprijs voor hem heeft laten doen, zonder voorafgaandelijk den hypothecaire toestand nagegaan te hebben, en telkens hij verzuimd heeft de hypothecaire inschrijvingen te nemen. Vergeefs zou hij zich van deze verantwoordelijkheid trachten te ontlasten met een geschreven bewijs te eischen van dit stilzwijgend mandaat ; hij is immers wettelijk gehouden om de partijen voor te lichten en hij bevindt zich zelf in de onmogelijkheid om het bewijs in te leveren van het nakomen dezer verplichting, indien hij geen geschrift kan voorleggen uitgaande van den geldschietster waarin deze erkent « dat de notaris hem verwittigd heeft betreffende de noodige opzoekingen voor en de noodige inschrijvingen na de leening, omdat hij ze zelf niet wilde doen ».

Het belang van het principe, dat de notaris in dit tweede geval alleen raad moet geven en niet als zakenman zelf handelen moet, mag dus

niet overdreven worden. Dezelfde opmerking geldt evenzeer voor dit ander principe, dat hij in de besproken onderstelling de partijen slechts voorlichten moet voor wat het recht aangaat en niet betreffende de feiten. Het valt niet te betwijfelen dat de partijen hem geen last gegeven hebben om b.v. de onroerende goederen te schatten teneinde te onderzoeken of de waarborg toereikend is : wij hebben ondersteld dat zij het nopens al deze kwesties reeds eens waren. In den regel moet de notaris er zich dienvolgens niet om bekommeren : hij kreeg geen opdracht om die zending te vervullen. Nochtans, indien hij te doen heeft met een onervaren client en dat het, zonder deskundig onderzoek, voldoende blijkt dat de gestelde waarborg ontoereikend is en de client het slachtoffer zal worden van een soort oplichting, dan moet hij ongetwijfeld deze slechte belegging afraden. Doet hij het niet, dan wordt hij door zijn stilzwijgen medeplichtig en zal hij kunnen aangesproken worden tot vergoeding van de schade die hij aldus berokkend heeft. (Schicks et Vanisterbeek. « Traité-formulaire de la pratique notariale » I, 628).

5. — In een derde en laatste geval is de tusschenkomst van den notaris nog beperkt: partijen hebben niet alleen al de voorwaarden onder hen besproken en vastgesteld, maar de geldschiet heeft de overeengekomen som aan den ontleener reeds overhandigd.

Hier is de leening dus tot stand gekomen vóór de tusschenkomst van den notaris. Deze moet enkel aan reeds bestaand contract authenticiteit verlenen; partijen zouden zelfs zijn dienst niet ingeroepen hebben ware de authentieke vorm voor de hypotheekstelling niet vereischt. Onder deze omstandigheden spreekt het vanzelf dat zijn verantwoordelijk-

heid ook in veel mindere mate op het spel staat. Hij blijft natuurlijk verplicht, zooals in de twee eerste gevallen, om een geldige authentieke akte op te maken. (Zie art. 68 der wet van 25 ventôse jaar XI.). Hij zou zelfs zijn dienst moeten weigeren, indien het te zijner kennis kwam dat het reeds gesloten contract bedrieglijk of onwettelijk is. (Galopin id. 336. n° 419. 3°.). Maar wat de economische waarde der leening betreft, staat hij voor een afgedane zaak. Er kan dus geen sprake meer van zijn, hem aansprakelijk te stellen b.v. wegens de bekende oneerlijkheid van den ontleener, de nadeelige voorwaarden waaronder het contract aangegaan werd, de ontoereikendheid van den waarborg. (Zie Beroepsh. Brussel, 26 Jan. 1903. Recueil général 1903, n° 13759; Rechtb. Brugge, 1 Juni 1910. id. 1912 n° 15057).

Moet de notaris, in dergelijk geval, op het hypotheekkantoor nog onderzoeken of de hypotheecaire toestand van het bezwaarde goed wel beantwoordt aan de verklaringen die dienaangaande in de akte gedaan werden? In principe, moet deze vraag ontkennend beantwoord worden. De notaris is alleen wettelijk verplicht om de partijen te wijzen op de gevaren die de te verlijden akten voor hen kunnen medebrengen; en wanneer de verlichting reeds een voldongen feit is, schijnt elke raad daaromtrent wel overbodig. Nochtans is het van belang, in onderhavig geval, dat de notaris den geldschiet aanrade dit onderzoek te doen of zich er zelf mede te belasten, opdat de schuldeischers, in geval van valsche verklaringen, onmiddellijk de teruggave zou kunnen vorderen van de geleende som, vooraleer de schuldenaar alle solvabiliteit verloren heeft.

G. LAMMERTIJN,
Gent.

Tongres et se portant fort pour elle, déclare par la présente que tous comptes, contestations etc. qui peuvent avoir existés entre la société susdite et les différents administrateurs d'Anvers, ont été indiqués par l'arrangement amiable intervenu à cette date ».

Aangezien de vordering tot de aflevering der twintig aandelen van de naamloze vennootschap «N. V. Radio» strekt;

I. Bevoegdheid.

Aangezien verweerder de bevoegdheid der rechtbank van koophandel afwijst;

Aangezien op grond van artikel 12, 2o der wet van 25 Maart 1876, de rechtbank van koophandel bevoegd was om kennis te nemen van het geschil nopens maatschappelijke afrekeningen tusschen de beheerders van de naamloze vennootschap «Radio Broadcasting Co» of beter gezegd tusschen zekere beheerders uit Antwerpen met de naamloze vennootschap bij monde van haar afgevaardigde-beheerder D.;

Aangezien de verbintenis een geschenk te geven om zulk geschil een gewenscht einde te geven, eene bijzaak van het geschil daartelt;

Aangezien overeenkomstig de rechtsspreuk «Accessorium sequitur principale» de rechtbank van koophandel bevoegd is om kennis te nemen over de uitvoering van deze bijkomende verbintenis;

Aangezien, vermits de bevoegdheid in onderhavig geval ratione materiae bepaald wordt, blijkt het zonder belang te onderzoeken of verweerder koopman is en rekenschap te houden met de priesterlijke hoedanigheid van eischer D.;

II. Ontvankelijkheid.

Aangezien eischers pleiten dat de kwestieuze belofte gemaakt werd in vergelding der tegenprestatie door hen uit te voeren, namelijk het sluiten van eene minnelijke schikking in het geschil tusschen de naamloze vennootschap en zekere beheerders;

Dat uit het nagestreefd doel ten volle blijkt dat de betwiste verbintenis genomen werd omdat eischers als beheerders, de handelende leden der naamloze vennootschap «Radio Broadcasting Co» waren, en dat indien eischers geen afgevaardigde-beheerder of beheerder geweest waren, welke de macht hadden het minnelijk verdrag te sluiten, verweerder nooit tegenover hen de kwestieuze verbintenis aangegaan zou hebben;

Aangezien de beheerders der lasthebbers der naamloze vennootschap zijn;

Aangezien de lasthebber alle baten van welker aard ook, uit of ter gelegenheid van de lastgeving gesproken aan zijn lastgever verschuldigd is (artikel 1993 van het B.W.);

Dat uit dit beginsel vloeit dat de geschenken aan een beheerder gegeven of de voordeelen hem beloofd ter gelegenheid van de uitoefening zijner lastgeving ten goede aan de naamloze vennootschap komen (Wauwermans, Manuel pratique des sociétés anonymes n. 302);

Aangezien dus de titularissen van het recht gebeurlijk ontstaan bij de mondelinge belofte van 25 April 1930 niet de eischers zijn maar wel de naamloze vennootschap «Radio Broadcasting Co»;

Aangezien, buiten de uitzonderingen bij de Wet voorzien, de titularis van het recht alleen de macht bezit in rechte op te treden, zoodat de lasthebber om ontvankelijk te zijn verplicht is zijne hoedanigheid te veropenbaren en den naam van zijn lastgever naast den zijnen te doen verschijnen (cfr. rechtspraak vermeld door Rep. prat. du droit belge Vo Action nrs 73 tot en met 78);

Aangezien het voorschrift samengevat in de rechtsspreuk «nul, excepté le Roi, ne plaide par procureur», gebiedend wordt wanneer onregelmatigheid en bedrog mogelijk is (Rép. prat. du droit belge, Vo Action nr 80);

Dat zulks het geval is wanneer beheerders de betaling vorderen van een geschenk ter vergelding van een handeling hunner lastgeving (cfr. Wauwermans, Manuel pratique des sociétés anonymes nr 302, die zulk geschenk aan een daad van knevelarij vergelijkt);

Aangezien dus, daar de naamloze vennootschap «Radio Broadcasting Co» niet in het geding aanwezig is, onderhavige vordering van ambtswege onontvankelijk dient verklaard te worden;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle andere of strijdige besluiten ontzeggende, verleent akte dat weduwe Lucie De B., zonder beroep, te Antwerpen, Van Maerlantstraat, 56, handelend in persoonlijke naam en als voogdes harer drie minderjarige kinderen Bernard De B., Maria De B. en Karel De B., het rechtsgeding bij geboekt exploit van 26 Maart 1931 ingeleid hervat; verklaart zich bevoegd, verwerpt de vordering en stelt de kosten ten laste van eischers.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

1e KAMER — 15 APRIL 1933.

INVLOED VAN HET STRAFRECHTELIJK GEWIJDE OP DE BURGERLIJKE VORDERING. — ONEERLIJKE MEDEDINGING. — UITBATING VAN AUTOBUSLIJN.

Een vrijspraak op strafrechtelijk gebied heeft niet noodzakelijk als gevolg het uitsluiten van alle aansprakelijkheid op privaatrechtelijk gebied.

Het feit dat een autobusuitbater op een lijn, die door een regelmatig toegelaten firma wordt uitgebaat, gedurende een dag met druk verkeer vijf minuten vóór het vertrek der bussen van die tweede firma autobussen laat vertrekken, stelt een geval van oneerlijke mededinging daar.

Nat. Maatsch. v. Buurtspoorwegen t/ M. Candaele.

Gezien de inleidende dagvaarding;

Gehoord partijen in de uiteenzetting hunner middelen en beslitselen;

Aangezien de vraag strekt tot de betaling eener som van 667,50 fr. ten titel van schadevergoeding uit hoofde van oneerlijke mededinging;

Aangezien verweerder de feiten niet loochent maar houdt staan dat het huidig geding betrek heeft op feiten die reeds door den strafrechter werden beoordeeld en dat er dan ook rechterlijk gewijsde is dat aan de Koophandelrechtbank belet opriew kennis te nemen van eene zelfde vraag;

Aangezien de Boetsraffelijke Rechtbank van Kortrijk zetelende als Beroepsrechter van den politierechter van Meenen het vonnis van den eersten Rechter heeft bekrachtigd waarbij de verweerder werd vrijgesproken om zonder toelating een openbaren en regelmatigen autobusdienst te hebben ingericht tusschen Wevelghem en Meenen;

Aangezien het blijkt uit de vonnissen ingeroepen door den verweerder dat de strafrechtters beslist hebben dat de feiten door betichte gepleegd, mogelijk wel van aard zijn om de rechten te krenken der Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen en haar schade toe te brengen; dat zij mogelijk nog vergoeding kan vergen over deze schade voor de bevoegde Rechtbank, maar dat zulks niet genoegzaam is om tegen betichte eene straf te doen uitspreken;

Aangezien de vrijspraak enkel kracht van gewijsde bezit voor wat betreft de feiten der betichting; dat de vrijspraak alleenlijk het strafbaar feit van de hand wijst maar de burgerlijke gevolgen van dit feit laat bestaan;

Aangezien de aanlegster wettige uitbaatster is van eenen dienst van openbaar vervoer per autobus tusschen Kortrijk en Meenen;

Aangezien het blijkt uit de omstandigheden der zaak dat verweerder, onder meer, op Zondag, 18 October 1931 een openbaren dienst van vervoer per autobus inrichtte zonder wettige toelating op dezelfde baan van Kortrijk naar Meenen die toegekend is aan aanlegster;

Aangezien het bewezen is dat hij regelmatig en met opzet een vijftal minuten voor het uur bepaald door de uurtafel der aanlegster aanzette, om zodoende de reizigers op te nemen ten nadeele der aanlegster;

Aangezien deze handelwijze met reden mag aanzien worden als een daad van oneerlijke mededinging;

Aangezien het genoegzaam bewezen is uit de omstandigheden der zaak en het onderzoek gedaan in de Boetsraffelijke vordering dat verweerder op 18 October 1931 reizigers opnam ten getalle van 445;

Aangezien de schade aldus berokkend aan de aanlegster mag berekend worden op 445 x 1,50 frank zijnde den vervoerprijs tusschen Kortrijk-Meenen, of te samen eene som van 667,50 frank;

Aangezien de eisch genoegzaam bewezen is en gegrond blijkt;

Om deze redenen:

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige middelen van de hand wijzende als ongegrond;

Veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegster de som van 667,50 frank, ten titel van schadevergoeding voor de schade berokkend aan aanlegster door het inrichten van een autobusdienst op 18 October 1931 op de baan Kortrijk-Meenen;

Verwijst verweerder tot de gerechtelijke instansen en tot de kosten des gedings, deze laatste begroot op de som van 92,85 frank, niet begrepen de registratierechten noch expeditiekosten van tegenwoordig vonnis, indien er grond toe is;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

PAS VERSCHENEN:

J. Simon & P. De Beus

Belgische Strafwetten.
(Brussel Etabl. Bruylant)

P. Bellefroid

Formulierboek van Burgerlijke Rechtsvordering
(Brussel-Gent, Pol. Pée)

RECHTSPRAAK

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e KAMER. — 3 MEI 1933.

Voorzitter: M. Angenot.
Pl.: Mters Frans Wildiers en J. Jacobs.

ERFDIENSTBAARHEID. — NIET ZICHTBARE EN VOORTDURENDE ERFDIENSTBAARHEID. — BEWIJS DER VESTIGING.

Een voortdurende en niet zichtbare erfdienstbaarheid kan volgens art. 691 van het B.W. enkel tot stand worden gebracht door een titel, waardoor wordt verstaan een juridisch feit, bij uitsluiting van het bezit of van de verjaring, feit dat kan bewezen worden door alle rechtsmiddelen, namelijk ook door bekentenis.

Boone t/ Peeters.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien het vonnis waarvan beroep van 4 Maart 1932, in uitvoerbaar expeditie voorgebracht, de geregistreerde beroepsakte van 9 Juni van het zelfde jaar en de andere stukken van het geding;

Aangezien, om redenen die de rechtbank aanneemt, de eerste rechter de meening toegedaan is dat beroeper zelf erkend had dat de beroepene recht had water te trekken uit den put, waarover betwisting;

Aangezien volgens de ware interpretatie van artikel 691 van het Burgerlijk Wetboek, de vestiging eener niet zichtbare en voortdurende erfdienstbaarheid, niets anders vereischt als een rechterlijk feit bij uitsluiting van het bezit of van de verjaring; dat de gesloten overeenkomst door alle rechtsmiddelen kan bewezen worden, namelijk door de bekentenis; (Bel-tjens B.W. art. 690, nr 2, — Verbreking 5. 10. 28. — Pas. 1923. I. 476, en art. 691, nr 20 — Demolombe, vol. VI nr 788. — Laurent, vol. VIII nr 147);

Aangezien derhalve te recht het bestaan der ingeroepen erfdienstbaarheid uit de betekenissen van beroeper dient afgeleid;

Om deze redenen:

En deze van den eersten rechter, de Rechtbank, akte gevende aan beroepene van zijn aanbod van betaling wat betreft zijn deel in de herstellingskosten van den bornput in kwestie;

Aanvaardt het beroep, verklaart het ongegrond, diensvolgens bekrachtigt het vonnis waarvan beroep;

Veroordeelt beroeper tot al de kosten.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

3e KAMER. — 13 FEBRUARI 1933.

Ref.: M. Janssens.
Pl.: Mters J. Lens en Fr. Smets

BEVOEGDHEID. — GESCHIL TUSSCHEN BEHEERDERS EN NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP. — BIJKOMENDE VERBINTENIS. — VERGOEDING TOEKOMENDE AAN NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP. — ONONTVANKELIJKHEID DER VORDERING IN NAAM DER BEHEERDERS INGELEID.

De Handelsrechtbank is bevoegd om kennis te nemen van alle geschillen tusschen een naamloze vennootschap en hare beheerders. De belofte van een geschenk aan een der beheerders gedaan om wille van zijn gedragingen als lasthebber der vennootschap heeft voor gevolg dat de beloofde vergoeding aan de vennootschap toekomt, die alleen bevoegd is om de uitvoering van deze belofte te eischen.

E. D. en E. D. t/ De B.

Aangezien zekere naamloze vennootschap «Radio Broadcasting Co» in haar beheerraad onder meerderden eischer D. als afgevaardigde-beheerder, eischer S., verweerder zekere Di. en John De B. als beheerders telde;

Aangezien op een gegeven oogenblik de drie laatstgenoemde beheerders aan de afgevaardigde-beheerder D. rekenschap over maatschappelijke verrichtingen moesten afleggen;

Dat tengevolge van een bevonden tekort eischer D. klacht tegen zijn medebeheerders Di. en John De B. bij het Parket neerlegde;

Aangezien verweerder zeer op prijs stelde dat eene minnelijke regeling zou getroffen worden om zijn bloedverwant John De B. aan eene strafvervolgung te onttrekken, zich op 25 April 1930 mondeling verbond twintig aandelen in de naamloze vennootschap «N. V. Radio» als geschenk te geven ieder voor de helft aan beide eischers op voorwaarde dat de hangende zaken met de Radio Broadcasting Co uiterlijk op 31 December 1930 geregeld zouden zijn;

Dat verders mondeling overeengekomen was dat de aflevering der aandelen onmiddellijk na het treffen der minnelijke schikking zou geschieden;

Aangezien partijen het eens zijn dat verweerder in het bezit is van eene verklaring in dagteekening van 9 Januari 1931 (niet overlegd) luidende: «Le soussigné Emile D., administrateur-délégué de la société R.B.C. à

2 DECEMBER 1932

Eenige rechter: M. Bijvoet.
Pl.: Miers Willems en Vanrusselt.

AUTO-ONGEVAL. — BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID. — INVLOED VAN EEN VONNIS DER BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK. — NIEUWE VORDERING VAN DE VEROORDEELDE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKE PARTIJ. — ONGEGRONDHEID.

Wanneer door de boetstraffelijke rechtbank de vordering in schadevergoeding ingesteld door de burgerlijke partij tot de helft verminderd werd wegens fouten bedreven door deze partij, is de burgerlijke aansprakelijke partij niet gerechtigd op grond van dit vonnis nadien een actie in te leiden tegen de burgerlijke partij in betaling der helft der schade door deze burgerlijke aansprakelijke partij geleden, omdat de boetstraffelijke rechtbank door het vonnissen nopens de wederzijdsche schuld een impliciete schuldvergelijking heeft toegepast.

A. t/ D.

Gezien het voorbereidend vonnis door deze rechtbank uitgesproken op 20 Mei 1932;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien de boetstraffelijke rechtbank van Hasselt, op 14 Maart 1930, tegen den bediende van aanlegger eene dubbele fout weerhield, namelijk zijne lichten niet tijdig gedempt te hebben en daarenboven niet genoegzaam rechts te hebben afgezet;

Aangezien deze, dien tengevolge, veroordeeld werd wegens onvrijwillig lichaamsleed toegebracht onder meer aan D. A., dewelke zich burgerlijke partij had aangesteld en schadevergoeding bekwam;

Aangezien nochtans het bedrag der schade geleden door de burgerlijke partij op de helft werd teruggebracht om rede dat gezegde D. A., de verweerder in deze zaak, wanneer hij zeven personen vervoerde, waarvan er drie gezeten waren op de voorste plaatsen, bergaf rijdende met een licht voertuig en verbond zijnde door de lichten der aankomende camionette van aanlegger A., ongetwijfeld, ofwel had moeten stoppen ofwel zich op de uiterste zijde had moeten stellen;

Aangezien aanlegger, zich steunend op dit vonnis der boetstraffelijke rechtbank, thans op zijne beurt de voorheen gestelde burgerlijke partij D. A. in betaling dagvaart der helft der schade door hem geleden;

Aangezien gemeld vonnis der boetstraffelijke rechtbank kracht van gewijsde bekomen heeft erga omnes en inzonderlijk met volle recht tegen verweerder mag ingeroepen worden, dewelke partij was in de zaak;

Aangezien het bijgevolg tegen verweerder bewezen is, door een vonnis in kracht van gewijsde, dat deze eveneens eene fout bedreef dewelke in aanmerking genomen werd om de straf tegen den bediende van aanlegger uitgesproken te milderen;

Doch aangezien het vonnis der boetstraffelijke rechtbank, thans tegen verweerder D. A. ingeroepen, geen kracht van gewijsde bezit voor wat de verhouding aangaat in dewelke hij wegens de fout door hem bedreven, moet tussenkomen in de herstelling der schade door den aanlegger geleden;

Aangezien immers deze elsch niet aanhangig was gemaakt voor de boetstraffelijke rechtbank en dat verweerder, alsdan burgerlijke partij, zich niet te verdedigen had tegen de aanspraken, die thans door aanlegger worden voorgebracht;

Aangezien het dien tengevolge de burgerlijke rechtbank vrijstaat te beoordeelen in hoeverre de thans voor het eerst voorgebrachte elsch gegrond is;

Aangezien het ontegensprekelijk uitgewezen werd door het onderzoek der strafzaak, regelmatig in zake voorgebracht, dat de fouten van aanleggers bediende, in zeer aanzienlijke mate zwaarder waren dan deze tegen verweerder weerhouden;

Aangezien deze vaststelling ongetwijfeld tot de overtuiging leidt dat de boetstraffelijke rechtbank, wanneer zij de schade door de burgerlijke partij geleden, op de helft terugbracht, van oordeel moet geweest zijn:

1) dat de burgerlijke partij gehouden was een zeker gedeelte der door haar opgelopen schade te dragen;

2) dat zij eveneens moest instaan voor een zeker gedeelte der schade aan het voertuig van betichte veroorzaakt;

Aangezien het doordien vaststaat dat de boetstraffelijke rechtbank deze beide gedeelten in aanmerking nemend, de schuldvergelijking stilzwijgend inzag, en oordeelde dat de gevolgen der botsing voor eindrekening der partijen zou uitloopen op de betaling der som aan de burgerlijke partij toegekend;

Aangezien door dien de aanspraken van aanlegger ongegrond dienen verklaart te worden;

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, op eensluidend advies van den heer Massa, Procureur des Konings, in datum van 18 November 1932, verklaart aanlegger ongegrond in zijnen eisch, wijst hem af van zijn aanspraken en veroordeelt hem tot de kosten

Nederlandsche Rechtspraak

RECHTBANK TE ZUTPHEN.
Kort geding.

3 SEPTEMBER 1931.

President: Mr H. Sluyterman.

KORT GEDING. — SPOEDEISCHENDHEID. — QUALITEIT VAN BEWINDVOERDER. — ART 477 Rv. — KOSTENCOMPENSATIE.

Een vordering tot schorsing van een executie is uit den aard der zaak spoedeischend. Eischers passieve houding tot nu toe doet hieraan niet af. Niet-spoedeischendheid leidt tot niet-ontvankelijkheid of tot ontzegging van de vordering en niet tot onbevoegdheid.

Al talmt eischer met de actie tot desaveu tegen zijn benoeming tot bewindvoerder en met de actie tot onder-curateelestelling van dengene die onder bewind staat, dat neemt niet weg dat hij vooralsnog als bewindvoerder moet worden aangemerkt. Het geding tot schorsing van een executie na een derde-beslag is niet gebonden aan den termijn van art. 477 Rv.

De elsch wordt toegewezen, doch de kosten worden, nu eischer naliet te dezen naar behooren diligent op te treden, gecompenseerd.

J. Albers, te Middel, gem. Olst, eischer, q.q. proc. Mr P. Zeeuw,

tegen

E. van der Wal, te Deventer, gedaagde, proc. Mr. J. C. Th. Resius.

Wij, President, enz.;
Wat de feiten betreft:

Overwegende, dat eischer bij dagvaarding heeft gesteld:

dat na gedaan bevel tot betaling blijkens proces-verbaal van 20 Aug. 1931 van den waarnemende deurwaarder enz., ten verzoeken van gedaagde executoriaal derden-arrest is gelegd onder den notaris J. Scholten te Deventer op al hetgeen deze verschuldigd mocht zijn of worden aan of onder zijn berusting mocht hebben of verkrijgen van J. Albers in zijn hoedanigheid van provisioneel bewindvoerder over de goederen van G. J. R., welk beslag werd gelegd ter tenuitvoerlegging van de vonnissen door de Rb. te Zutphen op 19 Maart 1931 en 22 Juli 1931, gewezen tusschen gedaagde als eischer en J. Albers in zijn — betwiste hoedanigheid — van provisioneel bewindvoerder over de goederen van G. J. R., als gedaagde, waarbij ontbonden werd verklaard een koop-overeenkomst, gesloten tusschen gedaagde en G. J. R. wegens wanpraestatie, met veroordeeling tot schadevergoeding, en het bedrag dezer schadevergoeding werd vastgesteld en gedaagde voornemens is deze executie te vervolgen;

dat eischer, aan wien niet bekend was, dat hij was benoemd tot provisioneel bewindvoerder, gebleken is, dat deze benoeming heeft plaats gehad op een te zijnen name door den procureur Mr. C. J. V. Kors ingediend verzoekschrift, tot welke indiening hij geen enkele opdracht heeft verstrekt;

dat eischer reeds bij request aanhangig heeft gemaakt bij de Rb. een verzoek, dat de door den procureur Mr. Kors in deze verrichte rechtshandelingen zouden worden beschouwd als niet gepleegd, doch de Rb. heeft beslist, dat dit desaveu bij dagvaarding moest worden aangebracht;

dat, nadat gebleken zal zijn, dat eischer nimmer opdracht heeft gegeven tot het indienen van bovenbedoeld verzoekschrift tot benoeming van provisioneel bewindvoerder, deze benoeming zal moeten worden ongedaan gemaakt, met alle uit die benoeming voortvloeiende gevolgen, waaronder ook de meergemelde vonnissen, welke thans door gedaagde zullen worden geëxecuteerd;

dat gedaagde heeft verkocht het eenig hem toebehoorend onroerend goed en geen verder vermogen bezit, zoodat later een vonnis tot terugbetaling niet zoude kunnen worden tenuitvoergelegd;

dat de broeder van G. J. R. reeds opdracht heeft gegeven tot het indienen van een request tot diens onder-curateelestelling op grond van krankzinnigheid, welk request binnen zeer korten tijd bij de Rb. te Zutphen zal kunnen worden ingediend;

dat na de benoeming van een curator deze volgens het bepaalde in art. 501 B. W. de ver-

nietiging zal vragen van bovenvermelde koop-overeenkomst, daar G. J. R. tijdens het sluiten daarvan, ook volgens de verklaring van den geneesheer van het gesticht, waarin hij thans ten derde male wordt verpleegd, niet in staat was zijn wil te bepalen en krankzinnig was;

dat eischer derhalve belang heeft te vorderen dat de staking der bedoelde tenuitvoerlegging worde gelast, en uit hoofde van onverwijlden spoed een onmiddellijke voorziening wordt vereischt;

En op die gronden bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, zonder borgtocht, op de minuut zal worden bevolen de staking der tenuitvoerlegging van bovenvermelde vonnissen van 19 Maart 1931 en 22 Juli 1931 door de Rb. te Zutphen gewezen tusschen gedaagde als eischer en J. Albers in de hoedanigheid van provisioneel bewindvoerder over de goederen van G. J. R., totdat bij gewijsde zal zijn beslist aangaande de deugdelijkheid van de ontkenning van voormelde rechterlijke handelingen en aangaande de vernietiging van meerbedoelde overeenkomst, al of niet met bepaling van den tijd, waarbinnen de dagvaarding tot meergenoemde ontkenning zal moeten zijn uitgebracht en waarbinnen het verzoekschrift tot ondercurateelestelling van G. J. R. moet zijn ingediend en van den tijd waar binnen de te benoemen curator na zijn benoeming moet instellen de vordering tot vernietiging van de tusschen gedaagde en G. J. R. gesloten koop-overeenkomst, kosten en rechters;

O. enz..

Wat het recht betreft:

O. dat gedaagde in de eerste plaats tegen de te dezen door eischer ingestelde vordering heeft aangevoerd, dat Wij zijn onbevoegd van dezelve kennis te nemen, zijnde toch de onderwerpelijke zaak, waarin eischer, ondanks alle daarin vanwege gedaagde reeds sedert 24 Februari l.l. in voege als hierboven vermeld gevoerde actie, tot aan de dagvaarding voor dit geding in gebreke is gebleven zijnerzijds eenigen maatregel te treffen, thans niet plotseling van zoodanig spoedeischenden aard geworden dat eene onmiddellijke voorziening wordt gevorderd;

O. dienaangaande;

dat aan gedaagde gereedelijk moet worden toegegeven dat de passieve houding door eischer in dezen aangenomen tot aan de dagvaarding in dit geding allerminst juist is geweest;

dat echter te dezen eischer wordt gevorderd staking der tenuitvoerlegging van de bij dagvaarding bedoelde vonnissen;

dat eene zoodanige vordering, waarbij dus schorsing van executie wordt gevraagd, uit den aard der zaak is spoedeischend en onmiddellijke voorziening vereischt;

dat overigens trouwens de te dezen door gedaagde bedoelde omstandigheden niet tot onbevoegdverklaring, doch eventueel slechts tot nietontvankelijkverklaring of ontzegging van den eisch kunnen leiden;

dat Wij Ons mitsdien bevoegd achten van de onderwerpelijke vordering kennis te nemen;

O. dat het verder te dezen door gedaagde gevoerd verweer hierop neerkomt;

a. dat, waar eischer, gelijk uit diens dagvaarding blijkt, nog niet de dagvaarding tot desaveu heeft uitgebracht, evenmin maatregelen heeft getroffen om tot onder-curateelestelling van den processe bedoelden R. te geraken en waar 't nog onzeker is of die actie het door eischer gewenschte gevolg zal hebben, dergelijke vage toekomstverwachtingen toch niet kunnen opleveren redenen van onverwijlden spoed welke eene onmiddellijke voorziening vereischen;

b. dat eischer door zijne tot dusver aangenomen passieve houding zijn recht in dezen thans nog te ageeren heeft verwerkt;

c. dat des eischers vordering is in zich zelf tegenstrijdig;

dat toch immers de eigenlijke grondslag der vordering is, dat eischer niet zou zijn provisioneel bewindvoerder te dezen, als hebbende Mr. Kors zonder opdracht daartoe een request ingediend, waarop eischers benoeming als zoodanig is gevolgd;

dat, wanneer dit juist mocht zijn, daaruit noodzakelijk volgt, dat eischer tot het instellen dezer vordering niet is gerechtigd en hij mitsdien daarin niet zal kunnen worden ontvangen;

d. dat art. 477 Rv. het rechtsmiddel van verzet tegen een executoriaal derden-arrest vaststelt en de daarbij bepaalde termijn daarvoor is van openbare orde, zoodat eischer, nu hij verzuimd van dit middel tijdig gebruik te maken, in de thans door hem ingestelde vordering niet zal kunnen worden ontvangen, mogende toch het kort geding niet misbruikt worden om gepleegde verzuimen te herstellen;

O. nu ten aanzien van deze weren;

ad die sub a:

dat deze zaak, naar Ons oordeel, gelijk reeds hiervoor werd overwogen, als betreffende eene vordering tot schorsing van executie, naar haren aard is spoedeischend en onmiddellijke voorziening vordert;

dat eischer overigens ook zijn recht en belang bij de door hem gevraagde maatregelen voldoende aannemelijk heeft gemaakt, terwijl

aan de door gedaagde bij deze weer geopperde bezwaren wordt tegemoet gekomen, wanneer als voorwaarde voor de schorsing bepaalde termijnen worden vastgesteld, binnen welke de eischer te dezen aanzien dient te ageeren;

ad die sub b:

dat, gelijk mede hiervoren overwogen, eischers tot dusver passieve houding in deze zaak geenszins juist is geweest en gedaagde misschien terecht overweegt tegen een hem eventueel uit dezen hoofde ex art. 1401 B. W. te ageeren, doch onder de zich hier voordoende omstandigheden, naar Ons oordeel, eischer niet zijn recht heeft verwerkt, alsnog, zij 't ook te elfder ure niet voor zijn eigen belangen, doch voor die van den door hem vertegenwoordigden R. op te komen;

ad die sub c:

dat, wat hiervan ook zij, de thans eischer op dit oogenblik formeel is de eenige gerechtigde om den hier bedoelden eisch in te stellen en momenteel daartoe niet afdoet, welke mogelijkheden te dien aanzien de toekomst nog zal kunnen brengen;

ad die sub d:

dat gedaagde bij dit verweer over het hoofd heeft gezien, dat in dit geding niet verzet in den zin van art. 477 Rv. wordt gedaan, tegen het hier bedoelde beslag, welk verzet blijkens art. 478 van dat Wetboek, indien hetzelfde wordt gegrond bevonden, tot opheffing van dit beslag zou kunnen leiden, doch dat in casu slechts wordt geageerd tot schorsing van dat beslag, waarvan bij meerbedoelde artikelen de rede niet is;

O. dat, waar derhalve geen der door gedaagde opgeworpen verweermiddelen opgaat, de door eischer ten deze gedane vordering door Ons in voege na te melden thans dient te worden toegewezen;

O. ten aanzien der kosten;

dat, nu eischer naliet te dezen naar behooren diligent op te treden, naar Ons oordeel in dier voege door hem noodeloos kosten zijn veroorzaakt, dat Wij termen vinden de kosten in dezen te compenseren, in voege na te melden, enz..

« Weekblad van het Recht », Dinsdag, 25 Mei 1933, N° 12595.

Wetgeving.

WETSVOORSTEL
tot wederinvoering van de persoonlijke
rechtsvordering der aandeelhouders

TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,

In den loop van het debat dat onlangs in de Kamer gehouden werd, hebben sprekers die tot verschillende partijen behooren, den wensch te kennen gegeven dat maatregelen zouden genomen worden om de geldbeleggers te beschermen.

Wij achten het overbodig te herinneren aan de talrijke misbruiken welke gepleegd werden in zake beheer van vennootschappen.

Op grond van artikel 62 der wet op de vennootschappen, zijn de beheerders en commissarissen aansprakelijk tegenover de vennootschap, voor de uitvoering van den last welke hun gegeven werd en voor de misslagen welke zij bij hun beheer, begaan.

Zij zijn eveneens aansprakelijk ten opzichte van derden voor alle schadevergoeding voortvloeiende uit inbreuken op de bepalingen der wet of de statuten van vennootschap.

Buiten de aansprakelijkheid ten opzichte van derden, hebben de beheerders geen ander aansprakelijkheid dan die welke voortvloeit uit de hun opgedragen lastgeving.

De rechtsvordering welke deswege kan ingesteld worden, mag alleen van de vennootschap zelf uitgaan.

Indien dan de algemeene vergadering de beheerders en commissarissen van de aansprakelijkheid ontslaat, dan kan de «actio mandati» niet meer uitgeoefend worden, daar aan de lasthebbers ontslag werd verleend.

In de vroegere wet werd een derde oorzaak van aansprakelijkheid voorzien: de benadeeling van het persoonlijk recht van een aandeelhouder.

Deze mocht een rechtsvordering instellen tegen de lasthebbers der vennootschap ten einde herstel te bekomen voor de particuliere schade welke hij geleden had.

Men mag zeggen dat, sedert de afschaffing van de persoonlijke rechtsvordering, de aansprakelijkheid van beheerders en commissarissen, over 't algemeen, denkbeeldig gebleven is.

De lasthebbers der vennootschap wier beheer geheld wordt, nemen deel aan de stemming over de ontlasting welke hun door de vennootschap verleend wordt. Zij maken aldus gebruik van een vaststaand recht, vermits de ontlasting niet individueel door de aandeelhouders, maar door den maatschappelijke persoon verleend wordt. Van daar erge misbruiken.

Dank zij den steun van hun vrienden, beschikken de beheerders en commissarissen meestal over de meerderheid der stemmen. Zoo ontlasten zij zichzelf en wat zij ook mogen gedaan hebben, zijn zij zeker te ontkomen aan de verplichting de door hen berokkende schade te vergoeden.

De verspreiding van de aandeelen met meervoudig stemrecht is de positie van beheerders en commissarissen nog komen versterken. Voortaan is hun alles toegelaten, zelfs inbreuken op de statuten. Het volstaat dat zij zulks ter vergadering, 't is te zeggen, aan zich zelf bekennen, ten einde aan alle aansprakelijkheid te ontkomen.

Ons voorstel heeft voor doel, in de wet op de vennootschappen een tekst in te lassen welke, bij vergissing, uit de huidige wet is verdwenen.

Na de bepaling betreffende de vijfjarige verjaring der rechtsvorderingen tegen zaakvoerders, beheerders, commissarissen en vereffenaars, wegens handelingen in hun functie gepleegd, voegde artikel 127 der wetten van 1873-1886 het volgende daaraan toe :

« Nochtans, zal de persoonlijke rechtsvordering der aandeelhouders, in geval de algemeene vergadering het beheer der vennootschap heeft goedgekeurd, moeten ingespannen worden binnen een jaar te rekenen van deze goedkeuring. »

De persoonlijke rechtsvordering der aandeelhouders was aldus uitdrukkelijk erkend bij de vroegere wet.

Bij artikel 64 der wetten van 1873-1886 werd bepaald wanneer en door wien de persoonlijke vordering mocht ingesteld worden.

Na aangeduid te hebben dat de aanneming der balans door de algemeene vergadering neerkwam op ontlasting voor de beheerders en commissarissen der vennootschap, doch, slechts in zoover de vergadering geen strijdig voorbehoud had gemaakt en de balans noch weglating, noch valsche aanwijzing bevatte om den werkelijken toestand der vennootschap te verbergen, heette het verder in het artikel :

« Nochtans kan deze ontlasting niet tegengeworpen worden aan de afwezige aandeelhouders, ten aanzien der daden buiten de statuten verricht, indien zij niet bijzonderlijk in de bijeenroeping aangehaald zijn. »

Aldus kon een aandeelhouder, mits hij de algemeene vergadering der aandeelhouders niet bijgewoond had, waarop ontslag werd verleend aan de lasthebbers der vennootschap, eene persoonlijke rechtsvordering tegen deze laatsten instellen, om herstel te bekomen van de schade aan de aandeelhouders berokkend door buiten de statuten vallende handelingen, zoo deze handelingen niet op bijzondere wijze vermeld waren in den oproepingsbrief.

Bij de behandeling der wet van 1913, stelde de Commissie van den Senaat voor, de draagwijdte der persoonlijke rechtsvordering uit te breiden. Volgende tekst werd door haar aangenomen :

« Zij kan echter, wat betreft de verrichtingen buiten de statuten om geschied en niet bijzonderlijk in de bijeenroeping vermeld, niet worden ingeroepen tegen aandeelhouders die voorbehoudingen maakten of die niet voor de kwijting stemden, en evenmin tegen de afwezige aandeelhouders. »

Deze tekst werd ook door den Senaat goedgekeurd.

Ware hij voorgoed in de wet opgenomen, dan hadden niet alleen de afwezige aandeelhouders eene persoonlijke rechtsvordering kunnen instellen, maar eveneens de aandeelhouders die voor de ontlasting niet zouden gestemd hebben, of die eene stemming onder voorbehoud mochten uitgebracht hebben.

Het ware logisch geweest ; waarom dient een recht verleend aan een aandeelhouder die geen deel neemt aan de vergadering en wordt dit recht geweigerd aan een ijerigen aandeelhouder die tevergeefs getracht heeft zijne zienswijze op de vergadering te doen gelden ?

De Commissie van de Kamer der Volksvertegenwoordigers wijzigde den door den Senaat aangenomen tekst en stelde volgende tekst voor, die thans het voorwerp uitmaakt van artikel 77 (vroeger artikel 64) :

« Deze kwijting geldt alleen voor zooveel de balans noch weglating, noch valsche aanwijzing bevat, den waren toestand der vennootschap verbergende, en als het betreft verrichtingen buiten de statuten, slechts wanneer deze bijzonder zijn vermeld in den oproepingsbrief. »

Het is van belang aan te stippen dat, toen zij dien tekst voorstelde, de Commissie van de Kamer der Volksvertegenwoordigers in de meening verkeerde dat zij hierdoor aan al de aandeelhouders de persoonlijke rechtsvordering verleende, wat betreft de handelingen niet voorzien bij de statuten !

Ziehier wat men inderdaad leest in het verslag der Commissie :

« Wanneer het verrichtingen betreft, door de commissarissen buiten de statuten om geschied, en zoo deze verrichtingen niet uitdrukkelijk op de bijeenroeping vermeld staan, kan de kwijting niet ingeroepen worden tegen de afwezige aandeelhouders. »

» De Senaat heeft terecht gemeend dat men de aandeelhouders, die tegen de kwijting stemden of voorbehoudingen maakten, op gelijken voet moest stellen met de afwezige aandeelhouders.

» Uwe Commissie gaat echter verder. Zij wil dat deze kwijting voor allen nietig zij, evenals wanneer in de balans iets vergeten werd of deze eene valsche vermelding bevat, die den werkelijken toestand van de vennootschap verbergt.

» Inderdaad, wanneer in dergelijk geval de bijeenroeping geene vermelding bevat, ligt daarin wel het bewijs dat het inzicht bestaat, eene goedkeurende stemming bij verrassing te bekomen.

» Wellicht zouden zij, die voor de kwijting stemden, zulks niet gedaan hebben, indien zij, verwittigd door den bijeenroepingsbrief, tijd hadden gehad om zich te bedenken en om raad te vragen. »

In de Kamer der Volksvertegenwoordigers, hield zich slechts een enkel spreker met de zaak bezig. Het was de achtbare heer Hoyois, die zich als volgt uitdrukte, ter vergadering van 4 December 1912 :

« Ik zou, op mijn beurt, een vraag willen stellen aan den Minister. »

» Naar luid van de wet welke wij herzien, kan de ontlasting niet tegengeworpen worden « aan de afwezige aandeelhouders ». Ik zou gaarne vernemen of, zooals ik meen, de ontlasting derhalve niet in groter mate tegen de aanwezige aandeelhouders dan tegen de afwezige aandeelhouders zal kunnen tegengeworpen worden. »

Het schijnt dat, op dit oogenblik, de Minister, van Justitie zijne instemming moet uitgedrukt hebben, want de heer Hoyois voegde er aan toe :

« Ik neem akte van onze eensgezinde opvatting in zake de betekenissen welke aan de bepaling welke thans besproken wordt, moet gegeven worden. »

In den Senaat rees, tijdens de vergaderingen van 23 en 24 April 1913, een belangwekkende discussie op tuschen den heer Wiener en den Minister van Justitie.

In tegenspraak met het verslag der Kamercommissie, beweerde de Minister van Justitie, dat de persoonlijke rechtsvordering niet meer bestond.

« En dan, zegde hij, heeft de vroegere rechtspraak geen grond meer. Het was dus geenszins noodzakelijk, uitdrukkelijk te zeggen dat de persoonlijke rechtsvordering niet meer zal bestaan. Op welken tekst zouden de rechtbanken voortaan kunnen steunen om ze te bekrachtigen ? »

» Die grond zal hun ontbreken. »

En de heer Wiener besloot de bespreking met deze woorden, die nog actueel zijn : « Ziedaar, wat zou te betreuren zijn ! ».

Ziedaar, in welke omstandigheden artikel 64 (thans 77) in 1913 gewijzigd werd. (Cfr. Resteau, Les Sociétés Anonymes, nrs 947 en volgende).

Maar indien, zooals de Minister van Justitie het beweerde heeft, Kamer en Senaat, door artikel 64 te wijzigden, de persoonlijke rechtsvordering afschaft hadden, toch had artikel 127 der wet, waarbij de verjaring dezer rechtsvordering bepaald werd, geen wijziging ondergaan, hetgeen blijkt uit het feit dat beide vergaderingen, tijdens hun eerste beraadslagingen, gewild hadden dat de persoonlijke rechtsvorderingen van den aandeelhouder zou behouden en zelfs versterkt worden.

Toen de Regeering, krachtens artikel 11 der wet van 25 Mei 1913, opdracht kreeg de bepalingen der wetten van 18 Mei 1873, 26 December 1881, 22 Mei 1886 en 16 Mei 1901 samengevoegd met die van 25 Mei 1913, in den « Moniteur » te doen bekendmaken, achtte zij zich gemachtigd, uit artikel 127 (thans 169) de bepaling betreffende de verjaring der persoonlijke rechtsvordering, eenvoudig weg te laten. Dit doende, liet zij, in den « Moniteur » de volgende nota verschijnen :

« In de wet van 22 Mei 1886, was dit lid aangevuld door de volgende bepaling : « Nochtans, zal » de persoonlijke rechtsvordering der aandeelhouders, in geval de algemeene vergadering het beheer der vennootschap heeft goedgekeurd, moeten » ingespannen worden binnen een jaar te rekenen » van deze goedkeuring. » Deze tekst is stilzwijgenderwijze ingetrokken geworden ten gevolge van de wijzigingen welke in artikel 64 der wet van 1873-1886 zijn gebracht. (Zie coördinatie, art. 77.) »

Wij willen de vraag niet onderzoeken of de Regeering, die alleen de teksten mocht samenordenen, deze ook mocht wijzigen.

Wij willen ook niet onderzoeken of de wetgevende macht, die op onduidelijkzinnige wijze haar inzicht te kennen gegeven had om de toepassing der persoonlijke rechtsvordering der aandeelhouders, uit te breiden, werkelijk ten slotte, door onachtzaamheid, deze rechtsvordering heeft afschaft.

Wij meenen dat, bij hoogdringendheid, een wet opnieuw de persoonlijke rechtsvordering van den aandeelhouder uitdrukkelijk moet erkennen en er de uitvoering van regelen.

In het wetsvoorstel dat wij aan de Kamer voorleggen, willen wij twee verschillende gevallen onderscheiden ; het geval waarin den lasthebbers der vennootschap slechts fouten van beheer kunnen worden ten laste gelegd, en dit waarin deze lasthebbers schuldig zijn aan schennis der wet of der statuten.

Het eerste is zeker minder erg. Daarenboven moeten de lasthebbers behoeft worden tegen ongeoorloofde pogingen tot dwang. Daarom stellen wij voor de maatschappelijke rechtsvordering, vroeger persoonlijke rechtsvordering geheeten, slechts toe te kennen aan aandeelhouders welke samen een twintigste van het maatschappelijk vermogen bezitten.

Deze beperking is niet meer te rechtvaardigen, wanneer het gaat om een rechtsvordering in aansprakelijkheid, steunende op een schennis der wet of der statuten.

Dusdanige schennis is ernstig ; anderzijds, zijn eerbied voor de wet en het maatschappelijk verdrag, de vrijwaring van den aandeelhouder. Hij heeft er in toegestemd door de beslissingen der meerderheid gebonden te zijn, zoo de wet en de overeenkomst geëerbiedigd worden, echter niet zoo de meerderheid deze met de voeten treedt.

Wij denken dat het nutteloos is te zeggen, dat de bepalingen der statuten den aandeelhouder het hem door de wet toegekend recht niet mogen ontnemen.

De wetsbepalingen zijn in dit opzicht van openbare orde.

Wij stellen aan de Kamer voor, de verjaring voorzien door artikel 127, voor het geval dat de algemeene vergadering het beheer der vennootschap heeft goedgekeurd, tot drie jaar te herleiden.

Wij hebben, bijgevolg, de eer volgend wetsvoorstel aan uw goedkeuring te onderwerpen.

Emile BRUNET.

WETSVOORSTEL

Eenig artikel.

I. — Aan artikel 77 van de samengevoegde wetten op de vennootschappen van koophandel, worden een vierde en een vijfde alinea toegevoegd, luidende :

Alinea 4. — Zij kan echter niet tegengesteld worden aan de aandeelhouders die voor dezelfde niet hebben gestemd, noch aan de afwezige aandeelhouders mits zij samen minstens het twintigste van de maatschappelijke belangen vertegenwoordigen.

Alinea 5. — Zij kan evenmin worden tegengesteld, wat betreft de overtredingen van de bepalingen van tegenwoordigen titel of van de maatschappelijke statuten, aan de aandeelhouders die voor dezelfde niet hebben gestemd, noch aan de afwezige aandeelhouders.

II. — Aan artikel 169 van gezegde wetten, wordt de volgende alinea toegevoegd :

Echter zal de persoonlijke rechtsvordering van de aandeelhouders moeten ingesteld worden, binnen drie jaar, te rekenen van af deze goedkeuring, telkens als de algemeene vergadering het maatschappelijk beheer zal hebben goedgekeurd.

E. BRUNET,
E. SOUDAN,
H. MARK,
J. BODART,
F. MASSON,
L. MUNDELEER.

Ingezonden Bijdragen

Een morphinist van het abnormalengesticht te Merksplas

Het klepte vijf uren op het kerktoeren van Merksplas. Vlug het bed uit... en de weg op naar de hoeve van het gesticht. Daags te voren had ik bevel ontvangen de hofstede vroeg te controleren daar een nieuwing in de brugade was ingelijfd.

Op het pachtthof ging het er druk aan toe. 'Nen goeden morgen gewenscht aan bewaarder, pachter, koemelkers, paardenknecht en varkensboer en dan naar het kookkot waar ik onzen nieuwigebakken hoeveknecht bij den kokketel nedergehurkt vond.

« Dag, Jan. Hoe maakt ge het in uw nieuw beroep ? »

Jan richt zich op, neemt de muts af en fluistert : « Opperbest, Mijnheer. »

Ik zet me neer op een driepikkell.

« Dek u het hoofd, Jan, wees gezeten en vertel me nu eens hoe ge hier aangeland zijt. »

« Vader was dokter, mijnheer, en keek dikwijls diep in 't glas ; moeder was een intellectuele vrouw, verslaafd aan verdoovingsmiddelen ; vele mijner familieleden zijn erfelijk zwaar belast. Ter school was ik een goed leerling. Op achttienjarigen ouderdom ging ik naar de hogeschool, voltrok mijne studiën in geneeskunde niet en werd scheikundige in eene belangrijke apotheek. Ik leed zekeren dag hevige aan de maag. Vandaar inspuiting met morphine en heelkundige behandeling. Morphine is, zooals u weet, Mijnheer, het voornaamste deel bestanddeel van de opium, die verkregen wordt uit het sap van den slaapbol, de vrucht van den papaverplant. Het heeft een aangename, verdoovende werking en geeft een gevoel van rust, van verhoogde veerkracht en van gemakkelijking der gedachten. In grootere doses werkt het slaapwekkend maar vooral pijnstillend en deze laatste eigenschap is de oorzaak dat ik zoo vaak naar morphine gegrepen heb, ter verdooving mijner maagpijnen. Zeer gemakkelijk geraakt men aan dit middel verslaafd en eenmaal zoover, kost het de grootste moeite er weer af te komen. Steeds grootere doses worden dan noodig om het gewenschte effect te bereiken ; de therapeutische dosis zijn nooit hooger dan eenige tientallen van milligrammen per dag, en het is mij gebeurd meerdere grammen daags te nemen. Veelal is een pijnlijke ziekte of een psychisch leed de eerste aanleiding tot het nemen van morphine. Spoedig is de eerste genomen dosis niet meer voldoende en zoo gaat het snel omhoog, totdat een echte verslaving aan het middel ontstaat. Het is vooral in het beroep van dokter, apotheker, ziekenverpleger dat de meeste morphinisten worden aangetroffen, omdat men in deze beroepen gemakkelijk in het bezit van morphine kan komen. Ik heb nooit morphine ingenomen. Als chronisch morphinist gebruikte ik de veel sterker en spoediger werkende onderhuidse inspuiting. Zie eens mijne armen : zij zijn nog bezaaid met kleine puntvormige littekens van de talloze injecties die ik zelf me heb toegediend. En daar ik dit bovendien niet stieriel deed waren infecties van de injectieplaatsen niet zelden. Door dit misbruik ben ik op lichamelijke en psychisch gebied ten onder gegaan. Ik leed aan sterke vermagering, mijn huid was vaalgrauw geworden, mijn haar dofgrig ; ik had geen eetlust meer, kwam doorslechte spijsvertering en leed aan abstinatie. Mijne hoogere zedelijke gevoelens waren ontaard en langzaam zonk ik weg in totale wilszwakte en krachteloosheid. Dan heb ik een waanzinncrisis doorgemaakt en... werd uit mijn bediening ontslagen. Mijne morele inzinking en intellectueelen achteruitgang was buitengewoon sterk. Ter verzadiging van mijn morphinehonger deinsde ik voor niets terug. Van de vroeger gewetensvolle man bleef niets meer over. De Raadskamer der Rechtbank van Eersten Aanleg te X... interneerde mij onmiddellijk voor vijf jaren wegens verkrijgen van verdoovingsmiddelen door voorschriften die ik met een vals handteeken had bekleed. Ik kon mijne gewone dosis morphine niet meer bekomen en leed vrij spoedig aan de onthoudingsverschijnselen. Het vergif was voor mijn lichaam als het ware een onontbeerlijke prikkel geworden. Ik werd onrustig, gejaagd, begon er oud en vervallen uit te zien, werd vermoeid en slap ; het zweet brak mij uit en ik kreeg harkloppingen, een ernstige hartzwakte. Had ik mij een inspuiting kunnen geven dan waren al deze symptomen onmiddellijk verdwenen. Maar de behandeling ging zijn gang in het onthouden van het gift. De ontwenningsskuur deed mij ontzaggelijk lijden. Ik zou alles hebben gedaan om mij aan de kuur te onttrekken. En toen ik bij u androng om mijne burgerschoenen te mogen dragen, hebt ge mijn schoeisels zorgvuldig doen onderzoeken en mijne laatste dosis morphine, verborgen in de holle hakken, onmedoogend weggenomen. Aan mij werd ineens alle morphine ontegd. Ik had graag afnemende dosis bekomen om mij geleidelijk er aan te ontnemen. Thans heb ik met de abstinantie verschijnselen niet meer te kampen en mijne lichamelijke en psychische toestand betert merkbaar iederen dag in dit rustig en gezond oord van Merksplas. Mijn verblijf alhier zal mijne redding zijn... Het varkenseten is klaar, Mijnheer. De zwijntjes schreeuwen van honger. »

Ik stond recht, drukte Jan de hand en beloofde hem namiddag te komen vinden om over de toekomst te spreken.

.....

Acht maanden nadien werd Jan door de psychische Commissie te X... op proef vrijgesteld. De ontwenningsskuur was buitengewoon goed gelukt. Arbeidstherapie en individuele behandeling hadden van onzen patiënt een ordelijk en maatschappelijk man gemaakt. Tegen goed loon werd hem vast werk bezorgd in eene fabriek van kunstmeststoffen. Het personeel van dit gesticht voelde zich gelukkig over den bekomen uitslag : het had degelijk sociaal werk verricht.

Karel JACQUEMIJN,

d.d. toegevoegd bestuurder,
Abnormalengesticht te Merksplas.

Bibliographie

LA CIRCULATION DES CAPITAUX ET LE « DEGRONFLEMENT » DES ENTREPRISES, door Lucien Wallemacq, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel. Broch. in 8° ; 8 fr. (Etablissements Emile Bruylants).

De studie van Mter Wallemacq behandelt een der meest interessante vraagstukken der tegenwoordige economische evolutie.

Wij hebben gedurende verscheidene jaren de bewegingen buitengewone afmetingen zien aannemen, volgens Schrijver, ten gevolge van de anonyne en ongedisciplineerde omloop der kapitalen. Sedert eenigen tijd is echter het tegenovergestelde phenomenon ingetreden en zien we overal een snelle slinking plaats vinden en zien we de waarde der titels stilaan meer tot de werkelijke maat herleid worden. Schrijver gaat dit gebeuren na in Duitschland, Amerika, Italië, Zwitserland, Frankrijk en België. Hij doet uitkomen hoe de toestand in België betrekkelijk gunstig gebleven is en hoe meer in het bijzonder de rentabiliteit der kapitalen bij ons niet op het zelfde overdeven laag peil is gevallen als elders.

Belangwekkend is speciaal het deel der studie waarin Schrijver, aan de hand van wat gebeurde in Duitschland, Amerika en Italië, de middelen uiteenzet die volgens hem leiden kunnen tot een herstel van het juiste evenwicht. Hij toont aan hoe in het buitenland de staat ingreep en hoe dit ingrijpen niet het gewenschte resultaat bracht. Schrijver verwacht het meeste van het privaet initiatief en bespreekt in dit verband, als middelen, de versmelting, de vermindering van het kapitaal, de vermindering van het door obligaties gevormde kapitaal door terugkoop der obligaties, om te komen tot het uitschakelen der overdeven opgejaagde kapitalisaties die geen het minste proportie meer houden met de werkelijke opbrengstmogelijkheden der vennootschap. Maatregelen van internen aard, vermindering der uitgaven en der algemeene bedrijfskosten, onderbreken der beleggingen worden door Schrijver vooropgezet.

Deze maatregelen, die enkel door het privaet initiatief doelmatig kunnen verwezenlijkt worden, zullen voor gevolg hebben dat de kapitaalomloop door de vrijgekomen kapitalen zal vermeerderd worden, dat de titels terug tot hunne werkelijke waarde zouden herleid worden en dat de ondernemingen aan het belegde kapitaal een normaal rendement zouden kunnen verzekeren.

Schrijver besluit dat we staan aan een kruispunt ; ofwel zullen we blijven leven « dans le mensonge, le bluff ou l'artificiel de l'inflation » ofwel zullen we progressief en methodisch moeten terugkeeren tot de werkelijkheid. Deze weg-terug zal niet makkelijk te gaan zijn en een heftige weerstand der voorstanders van het inflationisme is te vreezen. We moeten echter vooruit en door onszelven verbeteren alles wat in onze ondernemingen ons verwijderd van de werkelijkheid, van het evenwicht en van de strikte mogelijkheid van een normale opbrengst der onderneming. De openbare machten zouden dan van hun kant de herneming in de hand werken door een formule van internationale samenwerking, door een gezonde en progressieve deflatie, of door een nieuwe verhooging der prijzen van de wereldmarkt.

Een interessante en levendig geschreven studie, belangwekkend, niet alleen voor hen die direkt in het financieele leven staan, doch ook voor ieder die de economische evoluties niet onverschillig laten. H. J.

Balieleven

BALIE SPORT

Reeds vier maal speelden de voetballers onzer balie een internationale match tegen de Balie van Rotterdam. Toekomende jaar wordt de eerste lustrum-match hier te Antwerpen gespeeld en moeten onze sportmannen het onmogelijke doen om den prachtige beker hier te houden.

Balie Sport beperkt zich niet alleen tot voetbal, maar zal ook tennis matches inrichten en zich uitbreiden in de toekomst tot menig andere sport, zwemmen, enz..

Daartoe is er voorbereiding en organisatie noodig.

Op 1 Juni kwamen er eenige sportvrienden samen en zooals het behoort werd er een comiteet samengesteld als volgt :

Mr Herman De Jongh, Voorzitter.
Mr Louis Diercxsens, ondervoorzitter.
Mr Luc Van Beveren, ondervoorzitter.
Mr J. Stockmans, schatbewaarder.
Mr Jos. Aerts, schrijver.

Selektiecomiteit :
Mr Jef Stryckers, voorzitter.
Mr Fern. Louveaux, secretaris.
De bijdrage wordt op 20 fr. vastgesteld.

Eerstdaags wordt er een omzendbrief aan al de confraters gezonden opdat zij zich in massa als lid zouden laten inschrijven.

Het Rechtskundig Weekblad wenscht Balie Sport veel bijval en schitterende overwinningen.

De eerste internationale Balie-tennismatch heeft plaats op Zondag, 2 Juli : Balie Rotterdam tegen Balie Antwerpen.

Rechterlijk Leven

Bij koninklijke besluiten van 13 Juni 1933 :

Is, op hun verzoek, ontslag verleend :

Aan den heer Scheyvaerts (L.-M.-J.-A.), uit zijn ambt van kamervoorzitter in het Hof van beroep te Brussel.

Hij is tot het emeritaat toegelaten en gemachtigd tot het voeren van den eereitel van zijn ambt ;

Aan den heer Bartholomeussens (A.), uit zijn ambt van ondervoorzitter in de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eereitel van zijn ambt ;

Is tot plaatsvervangend rechter in het vredege-recht van het kanton Cruyshauteu benoemd, de heer Van Innis (Ch.-R.-J.-M.), advocaat en candidaat-notaris te Syngem, ter vervanging van den heer Claeys, die tot een ander ambt is beroepen.